

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

<p>ساعت شروع: ۱۴ ساعت خاتمه: ۱۵ تاریخ جلسه: ۱۳۹۹/۱۰/۲۲</p>	<p>محل تشکیل جلسه: به صورت آنلاین از طریق نرم افزار اسکایپ موضوع جلسه: بررسی امکان مراودات تجاری در حوزه معدن و صنایع معدنی با کشور پاکستان</p>
<p>حاضرین جلسه</p>	
<p>این جلسه با حضور ریاست خانه معدن ایران، روسای محترم اتاقهای مشترک ایران-پاکستان و ایران-بلژیک، رئیس خانه معدن سیستان و بلوچستان، نمایندگان محترم معاونتهای روابط بین الملل اتاق ایران و اتاق تهران و رایزن اقتصادی سابق ایران در پاکستان، دبیرکل محترم فدراسیون حمل و نقل کشور و دبیر کمیته بین الملل خانه معدن ایران و ... تشکیل جلسه داد.</p>	
<p>شرح جلسه</p>	
<p>آنچه در کمیته بین الملل خانه معدن ایران با محوریت بررسی امکان مراودات تجاری در حوزه معدن و صنایع معدنی با کشور پاکستان گذشت....</p> <p>محمد رضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران ضمن خوشامد به حاضرین در جلسه و اعضای هیات رئیسه اتاق مشترک ایران و پاکستان، گفت: سیاست ملی معدنی در پاکستان در سال ۱۹۹۵ بمنظور ارایه چارچوب رقابتی در سطح بین المللی تعیین گردید و هدف سیاستگذاران توسعه بخش معدن و تشویق سرمایه گذاران خارجی بوده است.</p> <p>وی افزود: پاکستان دارای ذخایر معدنی شاخصیست و بر اساس اطلاعات در دسترس وجود بیش از ۶۰۰ هزار کیلومتر مربع رخداد اثبات شده، پتانسیل متنوع زمین شناسی برای ذخائر معدنی فلزی و غیرفلزی را در این کشور نشان می دهد.</p> <p>بهرامن گفت: بخش مواد معدنی وزارت نفت و منابع طبیعی در پاکستان مسوول اکتشاف، برنامه ریزی، گسترش، و راه اندازی عملیات معدنی در این کشور هستند.</p> <p>بر اساس آخرین گزارشات، بازاریابی و تولید کرومیت، زغالسنگ، مس، آهن و فولاد در پاکستان به عهده ی شرکتهای دولتی است و بخش خصوصی بیشتر اجازه فعالیت ومالکیت در حوزه کانیهای غیرسوختی بخصوص</p>	

مواد معدنی صنعتی مانند سیمان را دارد.

دکتر نوری، دبیر کمیته بین الملل خانه معدن ایران:

پاکستان ۸۸۱،۹۱۳ کیلومتر مربع وسعت و جمعیت ۲۲۹ میلیون نفر دارد. پاکستان کشوری در حال توسعه است اخیراً تغییرات گسترده اقتصادی به اقتصادی قدرتمندتر منجر شده است و به نرخ رشد به ویژه در زمینه های ساخت و تولید و بخشهای خدمات مالی (اقتصادی) سرعت بخشیده اند.

پیشرفت های بزرگی نیز در موقعیت ارز خارجی و رشد سریع در منابع ارز ثابت در سال های اخیر شاهد بوده ایم.

از دیدگاه زمین شناختی، پاکستان با هر دو صفحه زمین ساختی اوراسیا و هند همپوشانی دارد؛ معدنکاری صنعت مهمی در پاکستان است.

در پاکستان چندین محصول معدنی از جمله ذغال سنگ، مس، طلا، کرومیت، نمک معدنی، بوکسیت و چندین ماده معدنی دیگر وجود دارد. همچنین انواع مواد معدنی گرانبها و نیمه قیمتی وجود دارد که استخراج می شوند.

سهولت انجام کار در پاکستان در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال قبل در زمینه های شروع به کار، تسهیلات مجوزهای قانونی و ... بهتر شده است.

بیشترین صادرات پاکستان به آمریکا، چین، انگلستان، آلمان و افغانستان است و بیشتر شامل نساجی و کتان و ... می باشد.

میزان صادرات نمک، سولفور، سنگ آهک و سیمان پاکستان طی سال ۲۰۱۹، ۴۳۳ میلیون دلار بوده و مس ۳۵۴ میلیون دلار بوده است. صادرات پاکستان به ایران در سال ۲۰۱۹، ۴۶۸ میلیون دلار بوده است.

بیشترین واردات پاکستان از چین، امارات و آمریکا است. واردات پاکستان از ایران در سال ۲۰۱۹، ۵۳۲ میلیون دلار بوده است. میزان واردات آهن و فولاد پاکستان از ایران در طول سال ۲۰۱۹، ۸۰ میلیون دلار بوده است.

مهندس ریگی، رئیس اتاق مشترک ایران-پاکستان:

کشور پاکستان جمعیت قابل ملاحظه دارد و بازار ۲۲۰ میلیون نفری مستقیمی در پاکستان است و این کشور با چین ارتباطات بسیار قوی دارد و چینی ها از نظر مواصلاتی کارهای زیادی انجام دادند و در آینده نزدیک جنوب چین به شمال پاکستان وصل خواهد شد و ما از مرز میرجاوه در حدود ۲۰۰ کیلو متر به این جاده می رسیم.

بیشتر معادن چین در ایالت بلوچستان قرار گرفته و با این راه مواصلاتی و بندر چابهار ظرفیت بسیار مناسبی

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

خواهد بود. راه های چین و پاکستان بتوانیم وصل بشیم و از معادن پاکستان از زاهدان به چابهار مواد معدنی و با سیاست بازی که پاکستان دارد از ظرفیت کشور پاکستان استفاده کنیم و با تعریف استراتژی به نتایج مطلوب برسیم.

مهندس نوتی زهی، نایب رئیس اتاق مشترک ایران-پاکستان و رئیس خانه معدن سیستان و بلوچستان: موقعیت سیستان و بلوچستان و در نقطه صفر مرزی ایران و پاکستان است و با توجه به راه آهنی که وجود دارد ۱۰۰ سال پیش بخاطر مواد معدنی بوده است. قرارداد ترجیحی با کشور پاکستان داریم نسبت ۷۰ به ۳۰ معافیت دارد و جهت صادرات به پاکستان معافیت گذاشته اند. در رابطه با مواد معدنی بیشتر صادرات ایران و پاکستان، سیمان، کاشی و سرامیک و آهن قراضه است و نسبتا صادرات زیادی به پاکستان نداریم.

حتی صادرات کاشی افت کرده چراکه هزینه تولید و سربار در ایران بیشتر شده است. اخیرا ۴۵ روز قبل با هیأتی به پاکستان جلساتی داشتیم و علاقه مند جهت واردات ماشین آلات معدنی داشته باشند و تمایل دارند ماشین آلات معدنی ایرانی استفاده کنند و استقبال از سرمایه گذاری در ایران دارند. معدن در پاکستان زیاد هست و تمایل حضور در نمایشگاه معدن ایران دارند و آمادگی کامل جهت سرمایه گذاری در معادن سیستان و بلوچستان و ایران دارند. در رابطه با سنگ های قیمتی تجارت از قدیم وجود داشته و با توجه به ارتباطات فامیلی و قبلیه ای وجود داشته از قبل صورت می گرفته که اغلب غیر رسمی بوده است. نعمتی ریزن اسبق اقتصادی ایران در پاکستان:

تجربه ۴ ساله در پاکستان داریم و مشاور امور بین الملل در پاکستان در اتاق تهران هستیم و کارگروه مشترک بین اتاق تهران و سفارت پاکستان جهت رفع برخی موانع و توسعه تجارت دوجانبه ایجاد شده است. پاکستان به ۳ تا ۴ دلیل عمده متفاوت نسبت به سایر شرکای اصلی است پاکستان یک کشور همپوشان است بازار دو طرفه داریم برعکس بازار افغانستان و عراق. پاکستان در بحث مارکتینگ حرف های زیادی در دنیا دارد که می شود از این ظرفیت استفاده کرد.

شرکت سرمایه گذاری مشترک ایران و پاکستان معروف به پائیر (PAIR) داریم و در سال ۲۰۱۰ حدود ۵۰ میلیون دلار در این شرکت سرمایه گذاری کردیم و پتانسیل خیلی خوبی برای کارهای مشترک است. پاکستان بخاطر تخفیف تعرفه ای GSP Plus که کشورهای غربی به پاکستان دادند و شریک اول صادراتی آنها آمریکا تست. اگر شرایطی فراهم شود می توانیم به صورت جوینت تولید مشترک داشته باشیم و از طریق پاکستان ری اکسپورت کنیم و جهت فاینانس پروژههای مشترک استفاده کنیم.

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

قابلیت زیادی جهت حضور در نمایشگاه و اعزام هیات ها است لذا کارگروه مشترک با سفارت پاکستان ایجاد کردیم.

بحث ماشین آلات معدنی چه در ایران و پاکستان جهت بهره برداری معادن سیستان و بلوچستان و ایالت بلوچستان این همکاری معدن را داشته باشیم. علی رغم پتانسیل زیادی داریم ولی تجارت دو جانبه آنچنانی نداریم و به صورت جزیی صورت می گیرد بحث تجارت آزاد هست و در فرآیند مذاکره هست و موانع تعرفه در پاکستان بالا است و تا زمان تایید FATF نمی توانیم آنچنان فعال باشیم. الان بانک نداریم، موافقت نامه تجاری قوی نداریم، درگیر موانع تولید داخل هستیم و مثلاً نارنگی پاکستان به عنوان عبور موقت و ری اکسپورت صورت بگیرد به طوری ظرفیت صادرات سیب درختی داریم و باید متولی نظیر وزارت خارجه، وزارت صمت بخش خصوصی همگرایی داشته باشیم.

مهندس بهرامن: مواردی که جناب نوتی زهی مطرح کردند موردی را در بحث پاکستان می خواهیم مطرح کنیم و اطلاعات معدنی ایران را پاکساتی ها بدانند و علی رغم نزدیکی مثلاً در نمایشگاه هایی که در زاهدان داریم معمولاً حضور کم رنگی دارند.

علت ها چی هست و نزدیکی را بیشتر کنیم همانطور که ما نیازمند بخشی از مواد خام آنها هستیم، آنها نیاز به مواد تمام شده ما دارند مثلاً در بحث کاشی و سرامیک موفق نبودیم و جای سوال است که چه علتی وجود دارد مثلاً قیمت تمام شده می باشد؟

یکی از موارد شرایط کرونا اعلام کردند بیشتر مشکلات ارزی نداریم ولی قیمت ها تعادل ها بهم زده و قرارداد ها را مشکل ایجاد کرده و اخیراً مشکلات کمتر شده ولیکن جهت سرمایه گذاری مشترک علاقه مند هستند بخصوص زغال سنگ ولی جهت حمل و نقل مشکل داریم. راه آهنی که در زاهدان از سمت پاکستان می آید از راه آهنی که از کرمان و تهران میاد خطوط فرق دارد. الان از زاهدان حمل و نقل زمینی صورت می گیرد یعنی یکبار تخلیه و مجدداً بارگیری صورت میگیرد. لذا راه آهن مستقیم و منطقه ویژه میرجاوه تصویب شده و سرمایه گذاری در بخش گاز در حال فعالیت هستند بخش معدن آن در حال برنامه ریزی در بخش اقتصادی میرجاوه هستیم که دو بخش فعالین ایرانی و پاکساتی داشته باشیم چراکه ویزا نیازی نیست و مشکلات به حداقل می رساند.

مهندس بهرامن: ما مازاد تولید کاشی و سرامیک داریم و پاکستان نیازمند هست چرا در بازارهای رقابتی علاوه بر ترکیه حضور دارند و اگر مشکلی هست می توانیم در کمیته خاک های صنعتی که فعالین کاشی و سرامیک هستند کار کارشناسی داشته باشند و بالا رفتن قیمت ارز فرصتی جهت بهتر بازار می شود چرا صادرات کاهش پیدا کرده است؟

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

آقای نوتی زهی: بالا رفتن تعرفه توسط پاکستانی ها و عدم حمایت از بازار تولید داخلی توسط دولتمردان و وجود رقبای چینی، واردات کاشی از چین صورت میگیرد.

مهندس بهرامن: در مورد FATF توسط جناب نعمتی مطرح شد و مواردی است که در بازار آنها موفق نمی شویم ما عنوان خواهیم کرد.

آقای نوتی زهی: از کشور ما واردات زیاد داریم علاوه بر کاشی، پنبه و ... ولی آنها اجازه واردات موز و ... ندارند و تعرفه را آنها برای ما زیاد کردند و بخاطر FATF لیست سیاه بردند و در کل آنها واردات از ایران دارند ولی صادرات به ایران ندارند و اجازه واردات محصولات کشاورزی ندارند.

نعمتی: همطور که مهندس بهرامن مطرح کردند ما اولین نمایشگاه اختصاصی سال ۹۵ پس از وقفه ۱۴ ساله در پاکستان را برگزار کردیم و هر سال در نمایشگاه ساختمان پاکستان مشارکت داشتیم و کاشی و سرامیک به طور ویژه در بازار پاکستان جا افتاده بود چه از نظر قیمت و چه کیفیت. در سال ۹۴، حدود ۵ میلیون متر مربع صادرات داشتیم و سال ۹۸، ۳۵ میلیون متر مربع صادرات داشتیم. مصرف بازار پاکستان، حدود ۱۰۰ میلیون مربع که ۲۰ میلیون متر تولید داخل و ۸۰ میلیون متر مربع واردات است. پاکستان یک بازار کاملا رقابتی است تعرفه واردات کاشی تا ۱۲۰٪ بالا برده است ولیکن سهم خوبی داریم و می توانیم بهتر بشیم. در تعرفه تجاری ترجیھی منعقد شده در سال ۸۵، کاشی و سرامیک در لیست نیست و اگر می خواهیم ۱۲۰٪ تعرفه را کاهش بدهیم لازمه به مذاکره است که در غالب FTA است.

الان اکثر تولیدکنندگان داخل بیشتر فروشنده هستیم تا صادرکننده و نماینده پاکستانی کارخانه ایرانی بازدید و همه کارای صادرات انجام می دهد. از سمت ایران اظهار می کنند و در پاکستان اظهار نمی شود که کاشی و سرامیک توسط اتوبوس جابجا می شود.

دکتر اسپهبد: در مورد مسائل معدنی پاکستان، اکتشافات اورانیوم بود که پاکستان غنی است و کمربند مس ایران که در پاکستان است و تبادل معدنی به ویژه عناصر نادر خاکی صورت بگیرد و بخاطر روابط دیرینه به فال نیک می گیرم و در زمینه آب که سیستان که تشنه لب است در همه ابعاد با برادران پاکستانی داشته باشیم.

کاپیتان عیقلو، دبیرکل فدراسیون حمل و نقل و لجستیک: مشکل حمل و نقل با کشور پاکستان داریم و درخواستی که از دولت محترم پاکستان داریم لغو روادیدراندگان ما هست الان با ترکیه و آذربایجان لغو روادید داریم که زمان و هزینه روادید برای شرکت های حمل و نقل توجیه ندارد. مورد دوم کارنه دوپاساژ CARNET DE PASSAGES است. ایران تحریم شده و از اروپا به ایران کارنه دوپاساژ صادر نمی شود. مشکل اصلی ما مرز میرجاوه به عنوان یکی از مناطق پرخطرناک مرزی است که صدها حمل گاز ال جی

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

پی به دلیل عدم ورود کالا به پاکستان مانده اند و مراودات مرزی مناسب شود و ناوگان پاکستانی در داخل ایران تا هر جا می خواهند بروند و همچنین ناوگان ایرانی به هر نقطه از پاکستان بروند و اگر کالایی که بخواهیم از کراچی به بندر چابهار یا بندرعباس وارد کنیم، وجود ندارد و حتماً از جبل علی بروند و بعد ایران و امکان زمینی نیز وجود ندارد.

مهندس بهرامن: نقطه امروز شروع خوبی برای پاکستان هست و مسئله را برای جلسات بعدی باز میکند و مخاطبین ما در بخش پاکستان انتظارات خاصی دارند و ارتباطات اتاق زاهدان و خانه معدن سیستان و بلوچستان فعال هستند و به علاقه مندان قرار دهیم.

هر چقدر فعالیت ما در سیستان و بلوچستان بیشتر می شود و یکسری از سرمایه گذاری در سیستان و بلوچستان در حال افزایش هست در بخش فرآوری شرایط مطلوبی داریم ولی در ماشین آلات راه سازی در بخش کوچک خوب هست و با راه اندازی هپکو می توانیم ماشین آلات معدنی داشته باشیم.
نوتی زهی:

در رابطه با ماشین آلات که خودمان در رابطه با سنگ تزئینی و نما تولید می کنیم در پاکستان استقبال شده است.

مهندس بهرامن: در نمایشگاه های ما تولیدکنندگان ماشین آلات حضور پیدا کرده اند و پاکستان می تواند مشتری خوبی برای تولیدکنندگان داخلی باشد. در نمایشگاه معدن که در ۱۱ تا ۱۴ بهمن ماه صورت می گیرد از حضور مشارکت کنندگان بخصوص از سیستان و بلوچستان دعوت می کنیم در نمایشگاه حضور داشته باشند.

مهندس نوتی زهی:

از خانه معدن ایران تشکر می کنم با اتاق های مشترک جلسات داشتند در پاکستان و ایران ظرفیت های خوبی داریم و خانه معدن ایران با خیلی از اتاق های مشترک ایران و کشورهای دیگر حرکت جالبی است و همین جلسه امروز پربار بوده و مسائل خوبی به دوستان پاکستانی انتقال بدهیم.

ساعتچی (امور بین الملل اتاق ایران):

در مورد زیرساخت های ضعف هایی نظیر بانکی، حمل و نقل و تحریم ها داریم و همکاری شرکت های پاکستانی مانع فعالیت و توسعه ما هست. یک ضعفی که وجود دارد روابط بین تجار دو کشور نزدیکی و شناخت کافی در این زمینه وجود ندارد و زمینه هایی که هست حضوری است و خیلی از تجار پاکستانی به ایران سفر می کنند و خودشان صادر می کنند. سال پیش با همکاری خانه معدن ایران هیاتی به ایران آمده اند و از کارخانه هایی که هماهنگ شده بود تعاملی ایجاد شد و بیشتر در زمینه فراوری مواد معدنی بود که

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته بین الملل خانه معدن ایران

تمایل به بازدید داشتند و با توجه به پتانسیل کشور ما، کشور پاکستان در بخش معادن در اوایل راه هستند و بتوانیم زمینه ای ایجاد کنیم تعامل فعالین معدنی ایران با فدراسیون اتاق های بازرگانی پاکستان بیشتر شود که یک شاخه آن در کمیته مستقر است و زمینه ای با مدیریت خانه معدن ایران و طرف مقابل از پاکستان پیشنهادات آنها را هم بشنویم و فعالین ارتباطات قوی تر ایجاد شود و بدانیم پاکستانی ها دنبال چی هستند و پاکستانی ها نیز به نمایشگاه معدن دعوت شوند و ایرانی ها ظرفیت خودشان را به آنها معرفی کنند.

مصوبات

ردیف	موضوع	مسئول اجرا/ پیگیری	مهلت
۱			
۲			